

Rabobank

Overzicht duurzaamheids - keurmerken en - initiatieven

Impactklanten

ASC

Aquaculture Stewardship Council (ASC) is een internationaal, onafhankelijk keurmerk voor gekweekte vis. Certificering toont aan dat de vis op een verantwoorde manier is gekweekt. De vis is afkomstig uit kwekerijen die hun invloed op water, natuur en milieu beperken, goed zorgen voor medewerkers en rekening houden met de omwonenden. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

Certified

Corporation

B Corporations

B Corporations zijn bedrijven die hun ondernemerschap inzetten om sociale en ecologische problemen op te lossen. B Corps duwen de transitie naar een nieuwe economie, omdat zij er niet alleen naar streven om de beste ván de wereld te worden, maar ook om het beste vóór de wereld te zijn.

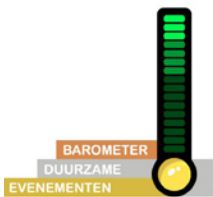
Barometer Duurzaam Terreinbeheer

De Barometer Duurzaam Terreinbeheer is een certificeringsschema voor een duurzamer beheer van groene en verharde terreinen. Het hoogste niveau (Goud) voldoet aan de eisen van Stichting Milieukeur (SMK). Nadere vereisten: niveau zilver of goud.

Barometer Duurzame Bloemist

Met het keurmerk Barometer Duurzame Bloemist toont een bloemist aan dat hij duurzaam onderneemt door een duurzame bedrijfsvoering en de inkoop van duurzame bloemen en planten. Het hoogste niveau (goud) voldoet aan het keurmerk Milieukeur. Nadere vereisten: alle niveaus komen in aanmerking.

Barometer Duurzame Evenementen

Met het keurmerk Barometer Duurzame Evenementen toont een organisatie aan dat een evenement duurzaam is georganiseerd. Er zijn criteria voor onder meer energie, water, hygiëne en schoonmaak, afval, mobiliteit, locatie, catering, bodem en groen. Het hoogste niveau (goud) voldoet aan het keurmerk Milieukeur. Nadere vereisten: alle niveaus komen in aanmerking.

Beter Leven

Het Beter Leven keurmerk is een onafhankelijk keurmerk binnen de veehouderij, ontwikkeld door de Dierenbescherming. Het Beter Leven keurmerk staat voor beter leefomstandigheden voor veedieren en diervriendelijke producten. Deze certificering staat garant voor een hoge mate van dierenwelzijn binnen de veehouderij. Nadere vereisten: vanaf 1 ster en MDV gecertificeerd (zie MDV).

Blauwe Vlag

Blauwe Vlag is een onafhankelijk internationaal keurmerk voor stranden en jachthavens. Het keurmerk wordt beheerd door Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit (KVMK) en stelt strenge eisen op het gebied van afval en milieu, energieverbruik en waterkwaliteit. Nadere vereisten: alleen jachthavens komen in aanmerking.

BREEAM® NL

BREEAM-NL

BREEAM-NL is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk dat zich richt op de beoordeling van de duurzaamheidsprestaties van gebouwen. Naast de certificering van bestaande gebouwen, certificeert BREEAM-NL ook nieuwbouw- en sloopprojecten. Nadere vereisten: vanaf niveau very good.

BSCI

Het Business Social Compliance Initiative (BSCI) draagt bij aan het wereldwijd verbeteren van arbeidsomstandigheden in fabrieken en op boerderijen. BSCI biedt bedrijven één gezamenlijke gedragscode gebaseerd op internationaal aanvaarde richtlijnen, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Verklaring van de Rechten van het Kind. Bedrijven die aangesloten zijn bij de BSCI implementeren de gedragscode in hun keten en dragen zo bij aan duurzame verbetering van arbeidsomstandigheden.

Care & Fair

Het Care & Fair initiatief streeft naar een eerlijke handel binnen de tapijtindustrie. Deelnemende ondernemingen dragen zorg voor betere leef- en werkomstandigheden van tapijtknopers en de afschaffing van kinderarbeid binnen de tapijtindustrie.

CO2-Prestatieladder

De CO2-Prestatieladder is een onafhankelijk en geaccrediteerd certificeringsschema voor ondernemingen om de CO2-uitstoot te reduceren. Het certificeringsschema biedt ondernemingen de ruimte voor creativiteit en vernieuwing op product- en bedrijfsniveau. Nadere vereisten: niveau 4 of 5.

Cradle to Cradle (C2C)

Cradle to Cradle (C2C) is een platform voor duurzame innovatie. C2C gecertificeerde producten voldoen aan strenge vereisten met betrekking tot toxiciteit en recycling. Het productieproces wordt getoetst op toepassing van hernieuwbare energie, sociale rechten en watermanagement. Om deze redenen past C2C binnen het gedachtegoed van de circulaire economie. Alle niveaus komen in aanmerking.

Demeter

Demeter is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor de biologisch-dynamische landbouw. Ondernemingen met dit keurmerk voldoen aan strenge eisen op het gebied van milieu en dierenwelzijn.

Duurzaam Repareren

Duurzaam Repareren is een onafhankelijk keurmerk binnen de automotive branche. Gecertificeerde ondernemingen voldoen aan meetbare criteria die leiden tot minder afval, energieverbruik, milieubelasting en productgebruik. Daarnaast wordt ook een duurzame inzetbaarheid van het personeel gestimuleerd.

EKO

EKO is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor biologische producten. Skal Biocontrole stelt strenge eisen op het gebied van bestrijdingsmiddelen en kunstmest, dierenwelzijn en levensmiddelenadditieven. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

EKO-Holland

EKO-Holland is een coöperatie van ongeveer 100 melkveehouders. De aangesloten ondernemingen produceren jaarlijks een groot deel van de Nederlandse biologische melk. Melkveehouders die biologische melk produceren moeten aan strenge wettelijke eisen voldoen.

Erkend Duurzaam

Erkend Duurzaam is een MVO-programma voor de mobiliteitsbranche. Het keurmerk biedt ondernemers aantoonbaar MVO-beleid om onder andere energie en afval te besparen. Deelnemende bedrijven worden beoordeeld op bedrijfsvoering, arbeidsomstandigheden, lokale betrokkenheid en milieuvoorschriften. Nadere vereisten: niveau plus of premium.

EU Ecolabel

Het EU Ecolabel is het onafhankelijke Europese milieukeurmerk van de EU voor non-food producten en diensten, met als doel om duurzamere productie en consumptie te stimuleren. Het keurmerk wordt voor Nederland beheerd door SMK (Stichting Milieukeur).

Fair Flowers Fair Plants

Fair Flowers Fair Plants (FFFP) is een internationaal, onafhankelijk en geaccrediteerd consumentenlabel binnen de sierteelt. Bloemen en planten van gecertificeerde ondernemingen worden milieuvriendelijk en onder goede arbeidsomstandigheden geproduceerd.

Fair Wear Foundation

Fair Wear Foundation (FWF) is een internationale non-profit organisatie die werkt aan verbetering van arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie. FWF controleert of en hoe de managementsystemen van aangesloten kledingmerken verbeteringen in de fabrieken ondersteunen. Hierover rapporteert FWF op haar website. Alleen wanneer kledingmerken aan de eisen van FWF blijven voldoen, kunnen ze lid blijven.

Het keurmerk voor verantwoord bosbeheer

FSC® (leveranciers)

Forest Stewardship Council® (FSC) is een internationaal, onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk. Gecertificeerde hout- en papierproducten zijn afkomstig uit verantwoord beheerde bossen. Verschillende soorten ondernemingen, waaronder bouwbedrijven, houthandelaren of drukkers, kunnen FSC-leverancier zijn. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

GEO Certified

De Golf Environmental Organization (GEO) richt zich op het helpen van de internationale golfgemeenschap om leidinggevend te worden op het gebied van duurzame sport en business. GEO Certified is een ecologisch keurmerk voor golfontwikkeling en baan- en clubmanagement.

Green Award

Green Award is een onafhankelijk keurmerk voor zeeschepen en binnenvaartschepen. Gecertificeerde schepen worden gecontroleerd op het gebied van kwaliteit, veiligheid en milieu.

Green Key

Green Key

Green Key is een onafhankelijk internationaal keurmerk binnen de recreatiebranche. Het keurmerk kent drie niveaus en stelt eisen op het gebied van energiebesparing, afvalscheiding en duurzame inkoop. Het hoogste niveau (goud) wordt alleen toegankelijk aan ondernemingen die voldoen aan optionele maatregelen. Nadere vereisten: vanaf niveau goud.

GreenSeat

GreenSeat is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk binnen de reisbranche. Gecertificeerde ondernemingen bieden reizigers standaard de mogelijkheid aan om de CO₂-uitstoot van auto- en vliegereizen te compenseren.

Groen Label Kas

Een Groen Label Kas is een tuinbouwkas voor het bedrijfsmatig telen van tuinbouwgewassen met een lagere milieubelasting. Een Groen Label Kas voldoet aan strenge milieueisen en draagt daarom bij aan verduurzaming van de glastuinbouw. Nadere vereisten: vanaf niveau B komt een bedrijf in aanmerking.

Groenkeur (alleen boomkwekerijproducten)

De Groenkeur-beoordelingsrichtlijn Duurzame Boomkwekerijproducten richt zich op de productie en afzet van duurzame boomkwekerijproducten. De richtlijn kent bovenwettelijke eisen op het gebied van milieu, traceerbaarheid en arbeidsomstandigheden. Gecertificeerde bedrijven voldoen aan de milieueisen uit het criteriadocument 'Maatschappelijk verantwoorde inkoop van groenvoorzieningen'.

Keten Duurzaam Rundvlees

Keten Duurzaam Rundvlees is een samenwerkingsverband van rundveehouders, slagers, grossiers en afnemers. Deze ketenpartners hebben samen afspraken gemaakt op het gebied van milieu en dierenwelzijn. Een onafhankelijke controlerende partij ziet toe op de naleving van deze afspraken. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

Keten Duurzaam Varkensvlees

Keten Duurzaam Varkensvlees is een initiatief van varkenshouders, slachterijen en grossiers. Deze ketenpartners hebben samen afspraken gemaakt op het gebied van milieu en dierenwelzijn. Een onafhankelijke controlerende partij ziet toe op de naleving van deze afspraken. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

Lean & Green

Lean & Green is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk in de transportsector. Het keurmerk stimuleert ondernemingen om te groeien naar een hoger duurzaamheidsniveau middels CO2-reductie. Nadere vereisten: vanaf 1 ster.

Maatlat Duurzame Aquacultuur

Een Maatlat Duurzame Aquacultuur-viskwekerij is een kwekerij met een lagere milieubelasting, waarin maatregelen zijn getroffen voor onder meer diergezondheid en dierenwelzijn. Een dergelijke viskwekerij draagt bij aan de verduurzaming van de aquacultuur.

Maatlat Duurzame Veehouderij

Een Maatlat Duurzame Veehouderij-stal is een veestal met een lagere milieubelasting en met onder meer maatregelen voor diergezondheid en dierenwelzijn. Een dergelijke stal draagt bij aan verduurzaming van de veehouderij. Nadere vereisten: met Beter Leven-keurmerk vanaf 1 ster.

Made-By

Made-By is een keurmerk binnen de kledingindustrie. Het keurmerk ziet toe op de verbetering van sociale, economische en ecologische omstandigheden in de hele productieketen.

Max Havelaar

Max Havelaar is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor verschillende producten als koffie, thee, cacao en katoen. Gecertificeerde producten zijn eerlijk verhandeld door het hanteren van een minimumprijs en het opstellen van langdurige handelsrelaties. Ook wordt er gelet op internationale wetgeving omtrent milieubescherming. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

Meer met Minder

Meer met Minder is een initiatief binnen de bouwsector. Aangesloten ondernemingen zijn gespecialiseerd in de energiebesparing van woningen. Zij kunnen het energiebesparingstraject van begin tot eind begeleiden.

Metaalunie MVO Monitor

De Metaalunie MVO Monitor biedt ondernemingen in de metaalindustrie de mogelijkheid om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Dit instrument helpt ondernemingen bij het verhogen van bewustzijn en transparantie richting de klant. Nadere vereisten: Certified.

Milieukeur

Milieukeur is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor agro/food en non-food producten. De Milieukeurcriteria zorgen voor klimaat en milieu, biodiversiteit, gezonde gewassen, een vruchtbare bodem en een verantwoorde omgang met energie, water, afvalstoffen en verpakking. Daarnaast is er aandacht voor onder meer dierenwelzijn en arbeidsomstandigheden.

Milieuthermometer Zorg

Met het keurmerk Milieuthermometer Zorg toont een zorginstelling aan dat er een duurzame bedrijfsvoering is. Het hoogste niveau (Goud) voldoet aan de eisen van Milieukeur. Nadere vereisten: alle niveaus komen in aanmerking.

MPS-ABC

MPS-ABC is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor telers in voornamelijk de sierteeltsector. Het keurmerk kent verschillende niveaus. Met de status MPS-A tonen telers aan dat ze aan de hoogste milieueisen voldoen. Nadere vereisten: vanaf niveau A.

MSC

Marine Stewardship Council (MSC) is een internationaal, onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor duurzaam gevangen vis. MSC-certificering toont aan dat vis op een duurzame manier is gevangen, zonder dat er sprake is overbevissing of beschadiging van de natuur. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

MVO Koploper Netwerk.

MVO Groeikeurmerk

Het MVO Groeikeurmerk is een certificeringsschema dat toepasbaar is binnen elke organisatie. Toepassing van het MVO Groeikeurmerk zorgt voor een optimale balans tussen People, Planet en Profit. De uitgangspunten van continu verbeteren (Total quality management) en de uitgangspunten van de richtlijn ISO26000 worden hierin gecombineerd.

MVO Koploper Netwerk

Het MVO Koploper Netwerk is een netwerk van ongeveer 40 kleine- en grote ondernemingen met hoge MVO-ambities. Deze koplopers delen kennis, inspireren en werken samen om MVO-innovatie in hun bedrijfsvoering en productieprocessen te implementeren.

MVO Prestatieladder

De MVO Prestatieladder is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk dat MVO-managementsystemen certificeert. Het MVO-managementsysteemcertificaat is een objectief bewijsmiddel dat het bedrijf of organisatie een managementsysteem heeft voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Nadere vereisten: vanaf niveau 4.

MVO-Wijzer

De MVO-Wijzer is een onafhankelijk keurmerk om MVO-managementsystemen te certificeren. Organisaties ontvangen het MVO-certificaat wanneer zij hun MVO-beleid en MVO-activiteiten goed geborgd hebben en hiermee voldoen aan de normen van de MVO-Wijzer. Nadere vereisten: Certified.

Rainforest Alliance

Rainforest Alliance is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor koffie, thee, cacao, bananen, hout en toeristische diensten. Het keurmerk stelt hoge eisen op het gebied van arbeidsomstandigheden, milieu en natuurbehoud. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.

Travelife Certified

Travelife Certified is een onafhankelijk internationaal keurmerk in de toerimesector. Het keurmerk voorziet in een duurzaamheidssysteem dat touroperators en reisbureaus helpt bij het verbeteren van sociale aspecten en milieuaspecten binnen de bedrijfsvoering. Nadere vereisten: Certified.

UTZ Certified

UTZ Certified is een onafhankelijk en geaccrediteerd keurmerk voor koffie, thee, cacao en hazelnoten. Het keurmerk werkt samen met zowel kleine als grote boerenbedrijven. Boeren in het UTZ-programma worden getraind in het creëren van betere arbeidsomstandigheden en in het omgaan met natuur en milieu. Nadere vereisten: moet betrekking hebben op een substantieel deel van de bedrijfsvoering.